

Upravništvo: Ljubljana, Pucničjeva ulica 5.
Telefon št. 31-22 31-23 31-24Izdatništvo: Ljubljana, Pucničjeva ulica 5.
Telefon št. 31-23 31-24Podružnica: Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Izdatništvo: Ljubljana, Pucničjeva ulica 5.
Telefon št. 31-23 31-24Računi: za Ljubljansko pokrajino pri političnem
okrožnem uradu št. 17.749, za ostale kraje
Italije Servizio Conti Corr. Post. No 11-3118

Der grosse Abwehrerfolg zwischen Pripjet und Beresina

Dreissig Schützendivisionen und zahlreiche Panzerverbände unter hohen Feindverlusten abgewiesen — Am Sonntag 127 feindliche Panzer und 68 Geschütze bei Tscherkassy und Shaschkoff vernichtet — Die Stadt Luga geräumt

Aus dem Führerhauptquartier, 14. Febr. DNB. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Während südöstlich Kriwoj Rog örtliche Angriffe der Sowjets scheiterten, stehen unsere Truppen westlich Tscherkassy und östlich Shaschkoff weiter in schweren Angriffen und Abwehrkämpfen. Hier wurden gestern 127 feindliche Panzer und 68 Geschütze vernichtet.

Im Raum von Shaschkoff hat sich die moskowsische 34. Infanteriedivision unter Führung des Generalleutnants Hochbaum besonders ausgezeichnet.

Bei Dubnow vernichteten Truppen einer Panzerdivision eine durchgebrochene sowjetische Kampfgruppe.

Zwischen Pripjet und Beresina haben die Bolschewiken ihre Angriffe eingestellt. Unsere Truppen haben hier durch ihre Standhaftigkeit in der Zeit vom 16. Januar bis 10. Februar, unterstützt durch Kampf- und Schlachtfliegerverbände der Luftwaffe, ununterbrochene feindliche Durchbruchversuche von 30 Schützendivisionen und zahlreichen Panzerverbänden vereitelt und dem Feind hohe Verluste an Menschen und Material zugefügt. In den Kämpfen der letzten Tage hat sich hier die Sturmgeschützbrigade 244 besonders bewährt.

Bei Vitebsk und nördlich Nowel brachen erneute heftige Angriffe der Bolschewiken in erbitterten Kämpfen zusammen.

Zwischen Iken- und Peipus-See setzten sich unsere Truppen befähigend und von Feinde ungehindert in einigen Abschnitten weiter ab. Die Stadt Luga wurde in diesem Zusammenhang nach Zerstörung der kriegswichtigen Anlagen geräumt. In anderen Abschnitten schlochten feindliche Angriffe, während eigene Angriffsunternehmungen erfolgreich verliefen.

Im Gebiet von Narwa hat der Kampf an Heftigkeit zugenommen. Mehrere Einbrüche der Bolschewiken konnten abgeregelt werden. Das erbitterte Ringen dauert an.

Der Gruppenkommandeur eines Jagdgeschwaders, Eichenlaubträger Hauptmann Barkhorn, errang am 13. Februar 1944 an der Ostfront seinen 250. Luftsieg.

Auf dem italienischen Kriegsschauplatz verlief der gestrige Tag im Raum von Nettuno ohne nennenswerte Kampfhandlungen. Örtliche Stellungenverbesserungen konnten von unseren Grenadiern ohne stärkeren feindlichen Widerstand durchgeführt werden.

Kampf- und Schlachtfliegerverbände, sowie Fernkampfartillerie bekämpften auch gestern bei Tag und Nacht Schiffsammalungen und Ausladungen im Raum von Anzio und Nettuno, dabei wurde ein Handelsschiff von 6000 BRT durch Bombentreffer versenkt, zwei weitere Frachter mittlerer Grösse beschädigt.

Bei Cassino dauerten die schweren Kämpfe auch gestern den ganzen Tag über an. Ein erneuter feindlicher Einbruch bis in die Mitte des Trümmerfeldes von Cassino wurde durch das hervorragende Grenadierregiment 211 im Gegenangriff wieder restlos beseitigt.

Feindliche Flugzeuge bombardierten in der Nacht vom 12. zum 13. Februar die Stadt Rom, ohne militärische Schäden anzurichten.

Die Luftwaffe führte in der vergangenen Nacht bei guter Sicht einen zusammengefassten Angriff starker Kampffliegerverbände gegen London. Durch Abwurf einer grossen Zahl von Spreng- und Brandbomben wurden ausgedehnte Brände hervorgerufen.

Velik obrambni uspeh med Pripjetom in Beresino

30 sovjetskih divizij in številni oklopni oddelki odbiti Pri Čerkasih in Žaskovu uničenih 127 sovražnikovih oklopnikov in 68 topov — Mesto Luga izpraznjeno

Führerjev glavni štab, 14. febr. DNB. Vrhovno poveljništvo oboroženih sil objavlja:

Medtem ko so se jugovzhodno od Krivega Roga izjalovili krajevni sovjetski napadi, so naše čete zapadno od Čerkasov in vzhodno od Žaskova še vedno v težkih napadalnih in obrambnih bojih. Le-tu je bilo večerj uničenih 127 sovražnikovih oklopnikov in 68 topov.

Na področju Žaskova se je posebno izkazala mozelška 34. pehotna divizija pod poveljstvom generalnega poročnika Hochbaum.

Pri Dubnu so uničile čete neke oklopne divizije neko prodirlo sovjetsko bojno skupino.

Med Pripjetom in Beresino so prenehali boljševiki napadati. Tu so naše čete s svojo stanovitnostjo in podpre z bojnimi letalskimi oddelki od 16. januarja do 10. februarja preprečile neprestane sovražnikove poskuse prodora, povzete s 30 strelskimi divizijami in številnimi oklopnimi oddelki, ter prizadele sovražnika težke izgube ljudi in gradiva. V bojih zadnjih dni se je tu posebno odlikovala 244. brigada oklopnih topov.

Pri Vitebsku in severno od Nevelja so v ogorčenih bojih propadli ponovni srđiti napadi boljševikov.

Med Iimenskimi in Čudskim jezerom so se naše čete na povelje in neovirane od sovražnika uspešno nadalje v nekaterih odsekih. Mesto Luga je bilo v zvezi s tem po uničenju vseh vojaških naprav izpraznjeno. V ostalih oddelkih se so izjalovili sovražnikovi napadi, dočim so naše napadne akcije potekle uspešno.

Na področju Narve je narasla silovitost bojev. Več vdorov boljševikov smo utegnili zajeziti. Ogorčeni boji še trajajo.

Skupinski poveljnik neke lovke jate nasilce hrastovih listov stotnik Barkhorn je 13. februarja 1. 1944. dosegel na vzhodnem bojišču svojo 250. letalsko zmago.

Na italijanskem bojišču je potekel večerjani dan na področju Nettuna brez omejevalnih vrednih bojev. Krajevne izboljšave postojank so naši grenadirji utegnili izvesti, ne da bi jim dajal sovražnik močnejši odpor.

Bojni in borbeni oddelki letal ter daljnostrelne baterije so tudi večerj dan in noč napadali zbirališča ljudi in izkrevanja na področju Anzija in Nettuna. Pri tem je bila potopljena s bombnim zadetkom trgovska ladja s 6.000 bnt., 2 nadaljnja tovorna parnika srednje velikosti pa poškodovana.

Pri Cassinu so se tudi večerj ves dan nadaljevali težki boji. Ponovno sovražnikov vdor do sredine časniških razvalin je bil v protinapadu od oddelka 211. grenadirskega polka ponovno popolnoma odstranjen. Sovražnikova letala so bombardirala v noči od 12. na 13. februarja mesto Rila, ne da bi prizadela vojaško škodo.

Letalstvo je izvedlo v pretekli noči pri dobrem razgledu strmen napad močnih bojnih letalnih oddelkov proti Londonu. Z odmetavanjem večjega števila rušilnih in zažigalnih bomb so bili povzročeni prostorni požari.

Finsko vojno poročilo

Heisinki, 14. febr. DNB. Kakor javlja finsko vojno poročilo z dne 14. februarja, je prišlo na Karelski črni in ožni Maasekski e ponekod do živahnih bojev in spopadov med izviščeni. Pri Rukajärvi je bil odbiti napad manjšega sovražnikovega oddelka.

Boji med Pripjetom in Beresino

Berlin, 14. febr. DNB. Med Pripjetom in Beresino že tedne polkusašo boljševiki prebiti nemške postojanke proti severu v smeri na Bobrujsk. Nemški grenadirji, ki so branili svoja odprana gnezda in maloštevilne trdnostne mostove v močvirjih, so razbili vedno znova strnjene sovražnikove oddelke in jih vrgli nazaj. Sovražnik je do sedaj navzile uporabi nad 15 divizij utegnili doseči le nekaj majhnih vdorov, ki pa so pod nemškimi nadzorstvom. V zadnjih dneh pa je nastopil mraz tudi na tem močvirnatem ozemlju. Zato so boljševiki očitali svoje napade, toda tudi ta nasok je krvavo propadel. Težke izgube so jih prisilile, da so vedno bolj omejevali svoje napade in končno 11. februarja popolnoma prenehali napadati. Nemške čete so izkoristile položaj in prešle v napad, da vržejo sovražnikove sile nazaj in izravnao vzbočline na bojišču.

V boju za posamezna odprana mesta in mostove so bavorski in šlezjski grenadirji prizadeli boljševikom posebno težke izgube.

V sosednem odseku je uspešno ojačenemu sovjetskemu bataljonu vdreti ponoči v nemške postojanke in doseči glavnji vdor, ki je ogrozil tudi sosedno četo in s tem istočasno ves odsek. Ker re ni bilo mogoče prinašati na takojšen prihod rezerv, je dajalo ob boku prodirlega sovražnika 40 oklopnih grenadirjev ič poveljstvom nekake šlezjskega položnika skrajni odpor, da bi zadržali jedro boljševikov tako dolgo, dokler ne bi mogli biti podvzeti protinapad. Tri ure in pol so se upirali neprestanim sovjetiskim nasokom, dasi so bili končno popolnoma obkoljeni. Ko so potlej posegle rezerve v boj, so oklopni grenadirji prebili obkoljevalni obroč, se združili z Bavarci in nato s protinapadom zopet zavzeli staro glavno bojno črto.

Severno žarišče zadnjih sovražnikovih napadov je bilo na predmostju šazilki ob Beresini. Tam je bil sovražnik zbral več divizij, da bi prodrli preko zamrzle reke proti severu. Po izpremembi polnih bojih je končno boljševikom uspelo ustvariti si predmostje. Da bi ga odstranili, so napadle nemške čete pod poveljstvom nosilca viteškega križa polkovnika Bojeja s podporo topništva in metal min. Medtem ko

so udarne čete, podpre z oklopnimi topovi, prodirle na nekem železniškem nasipu do sovražnikovih obalnih utrd, so ostale čete naskočile sovražnikov bok. Po ogorčenih bojih iz bližine jim je končno uspelo vdreti v sovražnikove postojanke. Tako je bilo izločeno sovražnikovo predmostje, ki bi utegnili postati oporišče za nadaljnje boljševiške operacije.

Teroristični napadi na francoska mesta

Pariz, 14. febr. Angloameriška letala so bombardirala v nedeljo popoldne več občin v okraju Seine Inférieure. Po prvih poročilih je bilo v nekem majhnem mestu porušenih 30 hiš in cerkva, 50 oseb je pokopanih pod razvalinami. Dosele so potegnili izpod ruševin že 10 trupel.

Nemški letalci bombardirali London

Berlin, 14. febr. DNB. Po več nadlegovalnih napadih v preteklih nočeh je napadlo v noči na ponedeljek več sto nemških bombnikov London. Pri skoraj brezoblačnem nebu je bilo zaokazane cilje, ki so ležali v glavnem mestnem središču, kaj lahko opaziti. S svetlobnimi metakami in zemeljskimi markacijami so bili še posebno točno označeni, nakar so jih letalci zasuli s tisoči rušilnih in zažigalnih bomb. Že prvi valovi so utegnili opozovati uničujoč učinek nemškega napada. Nastal so veliki požari in stalnini eksploziji. Angličani so uporabili vsa razpoložljiva obrambna sredstva in protiletalske baterije so ustvarjale od obale do ciljev ogromno zaporo, ki so jo morala preleteti nemška letala. Nad ciljem je prišlo do srđitih bojev z angleškimi nočnimi lovci, izmed katerih so bili trije tako hudo zadeti, da so bili bržkone zgubljeni. Po napadu se je pokazalo nekaj angleških nočnih lovcov prilepiti na odhajajoče nemške jate. Pri tem sta bila nad Rokavskim prelivom sestreljena dva angleška nočna lovca. Tudi močno delovanje žerometov nad cilji ni zamoglo ovirati nemških bombnikov. Navzile izredno močni obrambi so bile nemške izgube majhne. Osem letal se ni vrnilo na svoja letališča.

Tri tedne bojov pri Nettunu

DNB, 14. febr. (P.K.) Trije tedni so že minili, odkar so se bili Američani in Angličani izkazali pri Nettunu in Anziju z namero, da zavzamejo Rim, napadejo nemške armade v južni Italiji za hrčtom in z uničujočo obkoljevalno bitko končajo vojno v Italiji. Iz tega izkrcanja nastala bitka je po številnih dramatskih obdobjih še vedno v polnem razvoju, vendar pa je že na vsej črti dovedla do najtežjih razočaranj sovražnika in prizadela na predmostju zbranimi armadam izredno občutne izgube.

Že nekaj dni napreduje nemški obkoljevalni obroč. Od vseh strani udarja težak ogenj na postojanke Angloameričanov in nemška pehota, podprta od oklopnikov, potiska svojo glavno bojno črto zopet nekaj kilometrov globlje v predmostje. Že 9. februarja je bilo mesto Aprilija, središče po sovražniku zasedenega ozemlja, v hudih bojih zopet osvojen, čeprav je ena sama razvalina. Več kot tretjina ozemlja, ki je bilo sovražniku v prvih dneh njegovega izkrcanja prepusteno, je že zopet osvojena. Pod neprestanim topniškim in oklopnim ognjem postaja sovražnik vidno vedno bolj slaboten. Plen vojnih potrebščin in številu ujetnikov, ki so bili dovedeni med nemškimi napadalnimi sunki, zavzema ogromne izmere. Podobna je, da ima sovražnikovo poveljništvo stalno težke skrbi, kako kriti izgube in svoje sile vedno znova tako razmestiti, da bi se utegnile upirati nemškimi napadom, ki se navijajo iz raznih strani.

Smisel doprinešenih žrtev

Med prijavljenimi sredstvi boljševiške in anglosake propagande proti strnjenošči evropskih narodov je tudi grožnja z nemškimi imperializmom. Zlasti manjša evropske narode skušajo ostrasiti z zatrjevanjem, da se bo nemški imperializem šele po vojni pokval v vsej svoji silovitosti in da bo brezobzirno zatrl vsako nemško narodno individualnost. Na te strahove dandanes nihče več ni. Vsakdo vidi, da se stvari razvijajo vprav v nasprotnem pravcu in da imajo evropski narodi pričakovati svoje rešitve in možnosti svojega razvoja le od Nemčije, ne pa od protinardnih zvezanikov na vzhodu in zapadu.

Veliki nemški narod si je v polni meri svest dejstva, da bi žrtve, ki jih je že doprinesel v sedanjih orjaški borbi, postale brez vrednosti in se celo izprevrge v nasprotje, ako bi mislil na to, da po sedanjih vojni dvigne svoj imperializem in podjarimi male narode. V skladu s tem prepričanju, ki ga črpa Nemčija iz svoje velike zgodovinske odgovornosti sprčo svojega poslanstva na evropski celini, računa današnja dalekovidna nemška politika na prostovoljno sodelovanje svobodnih narodov nove Evrope. Zaveda se, da se s podjarinjenimi in zasvojenimi narodi ne da doseči nič trajno velikega, zato hoče, da sodelovanje med Nemčijo in manjšimi narodi Evrope sledi na svobodni odločitvi in volji teh narodov. Tudi to spoznanje je ena izmed temeljnih točk nemške evropske politike ter nedvomno vogeln kazen v obrambi naše celine proti navali boljševizma in Anglosasov.

Iz vsega tega mora nastati evropska vzajemnost, ki se bo zbudila pri narodih naše celine iz lastnega nagiba. Velika misel evropske vzajemnosti sicer še ni povsod zmagovito prodira, vendar pa napreduje s tako velkantskim in naglim koraki, da mora vsakdo računati s tem, da si bo v najkrajšem času utrla pot med vse evropske narode. Odlčni pionir, mogočni nosilec misli evropske vzajemnosti je Velika Nemčija, ki je v ta namen izorala globoke brazde ter položila vanje dragoceno seme. To je pravi smisel njenih doprinešenih žrtev.

Težki boji pri Cassinu

Berlin, 14. febr. DNB. Severovzhodno od Castellorta je napadal sovražnik dne 12. februarja višino 701. Njegovi sunki so bili odbiti. Hudi boji za višino severozapadno od odseka pri Cassinu se nadaljujejo z nezmanjšanjo silovitosti. Ponovni sovražnikovi napadi so bili krvavo odbiti. Na severnem robu mesta Cassina je po uspešnih nemških protinapadih ostalo le še malo hiš v sovražnikovi oblasti. Proti naši glavni črti vzhodno od Terella so podvelji Angloameričani z močno topniško podporo številne napade, ki pa so bili vsi odbiti. Tudi v odsekih San Eha in San Giorgio je očitali nasprotnik topniško delovanje.

Med Aprilijo in Trencu obalo je bilo dne 13. februarja živahno nemško izvidniško delovanje ter so nemški grenadirji pri tem presenetili in razrušili utrjevalna dela sovražnikovih čet.

Cisterna docela porušena

Mesto Cisterna, ki se stalno omenja v poročilih o bojih za nettunsko predmostje, šteje kakih 12.000 prebivalcev. Svoje ime je dobilo po vodnjakih, ki jih je urel še cesar Neron, in zdi se, da razen imena, od mesta ne bo nič ostalo. Ameriški bombniki dan za dnem spijejo svoj morilni tovor na nesrečno mesto. Večji del mesta je že do tal porušen. V dveh silovitih napadih so Američani zmetali cele tone bomb na mesto, leče med travniki in oljčnimi nasadi.

Uprava južne Italije

Rim, 12. febr. Vrhovni poveljnik zaveznikih sil na Sredozemlju general Wilson je izdal uredbi, po kateri bodo nekatera ozemlja južne Italije podrejena tako imenovani Badoglijevi vladi, vendar pa je to vezano na pogoj, da bodo ta ozemlja smeli upravljati zgolj tisti italijanski uradniki, ki so gojili simpatije do Anglo-Američanov. Nadalje je značilno, da k tem ozemljem ne spadajo strateško važni otoki Pantelleria, Lampedusa in Linosa.

Kakor poročajo iz zavezniskega glavnega štaba v južni Italiji, so med Američani in Američani zavolje teh otokov resne različnosti mnenja. Medtem ko zahteva Anglija te otoke kot dopolnilo svoji trdnjavi Malti, jih hočejo Američani zgraditi kot oporišča svoje ves svet preprežajoče mreže.

Švicarski list proti oboževalcem Sovjetske zveze

Bern, 12. febr. Švicarski list »Der Bunde« ostro obračunava s švicarskimi oboževalci Sovjetske zveze. List piše med drugim: Odkar so postali na vzhodu boljševiki ofenzivni, utegnemo v taboru »tovarišev«, posebno v njihovem tisku, v naraščajoči meri zasledovati duhovne preključaje, ponižno oboževanje »stalinizma«, komaj zadržano histerično navduševanje in odvrtno klepetanje pred rdečim prestolom v Kremlju. Ni bilo vedno tako. Spomniti se je treba samo časov grozovitih moskovskih procesov proti visokim boljševiškim politikom, uradnikom in vojakom, ki so vplivali močno na živce tudi naših marksistov. V svojih listih so ostro napadali rdečega agitatorja, ne, sedaj pa smo prišli ponovno do oboževanja vsega vzhodnega. Na čelu koraka zopet »Berliner Tagwacht«, in razvija po sovjetskem slepim manevru ustavne izpremembe v idealno sliko bodočnosti Evrope.

nasprotnika, tako za Angličane kakor za Američane, ki že kažejo izredno občutljivost napram silovitosti nemškega topniškega ognja, kateremu so pri Nettunu na ozkem prostoru stalno izpostavljeni. Popolnoma zmedeni in s kilcom: »To je vendar samomor!« tečejo pogosto iz območja nemških granat, da pridejo v nemško ujetništvo in utečejo blizu stoječi smrti.

Prostozidarji in zlom Italije

Milan, 13. febr. »Repubblica Fascista« pravi, da je italijanski dokumentarji o soudeležbi italijanskega in mednarodnega prostozidarstva pri zlomu Italije. Gre za učinkovite dokumente, ki dajejo jasen in neoporečen dokaz, da je italijansko prostozidarstvo v duhu svoje mednarodne bratovščine imelo važno vlogo. Teh sedem dokumentov, ki obsegajo povčljaj, je bilo datiranih v Londonu in Šifranu v francoščini. Datirani so od 1. septembra 1933 do 15. decembra 1936. V dokumentih je sočasno potrjen sklen tajnega prostozidarskega vesoljnega kongresa, da se dvigne z vsemi silami proti fašizmu, da bo neizprosen v boju in v izbiri kredstev proti njemu in proti narodom, ki ga podpirajo. Kongres je z velikim zadovoljstvom sprejel na znanje neomajno prostozidarsko vero vseh onih bratov, ki so sami fašizmu pripadali in so pripravljeni vse tvegati, da uveljavijo prostozidarske ideale. Prigaja, ki so jo obnovili v roke bratov 33. stopnje, dokazuje, da lahko kongres še naprej računa z vsemi brati, ki pripadajo vojski in generalnemu štabu. V dokumentih se nadalje izraža nevolja, ker se je izjalovil nači, po katerem naj bi s pomočjo Društva narodov pronadel abesinski vojni pohod in bi podpiranje Franca v državljani vojni moralo pomeniti katastrofo za fašizem. Italijanski prostozidarji so bili grajani in pozvani k redu, ker bodo sicer zaradi izdajstva izključeni iz vesoljnega Orients. Nadalje javljajo v dokumentih, da bo Sovjetska zveza zanesljivo stopila v vojno. Priznava se, da mora pristop tako močnega zaveznika pomeniti zmago. Zato je pač potrebno delati vesel obraz v tej grdi igri in v gotovosti lastnih koristi ujeti moč, da se koraka ob strani takšnega neusmiljenega sovražnika. Povelje se glasi, da je potrebno izločiti sleherni povod nasprotstva s pristaši boljševizma, da se jim pomaga, kakor jim je potrebno, da se jim dokazuje vsaj navidezna dobrohotnost in da se z vsjo prednostjo poslužujejo onih maloštevilnih bratov, ki z njim simpatizirajo. Nasproti Duceju in fašistični ideji pa je potrebno hliniti popolno in brezpogojno vdanost. Razvoj Mus-

solinijskega dela mora biti tako spretno »podpirane«, da bo to narodu prej v breme kakor v korist. Nadalje predlagajo, naj se komplicita upravni aparat in izjavoje zmešnjave. Moralni pomsleki prostozidarskih bratov morajo izginiti, kajti namen posvečuje sredstva. Trenja v milici in vojski se morajo pospeševati, vrh tega pa pozivajo italijanske prostozidarske, naj se obogate na račun režima in s tem izjavoje gnev naroda. Mussolinijevo prijateljstvo do Nemčije se mora z vsemi sredstvi sabotirati. Nadalje dajejo navodila za čim večjo omejitve živil, za zmešnjavo v razdeljevanju živil, za razvrednotenje denarja in za ovrnanje inozemskega uvoza, obenem na ukazujejo, da se morajo pri častnikih zastopljati prijateljska čustva do Nemčije. Počasi se morajo tudi ustvarjati predsodki proti Mussoliniju. Politični in vojaški uspehi demokratskih prijateljev se morajo poveljevat, fašistični pa zmanjševati. Vsi incidenti, ki nastajajo v stikih italijanskih in nemških čet, se morajo dramatiizirati in tako preprečiti sleherni tovaristvo med obema vojskama. Vse italijanske vesti, ki se tičejo vojnega stroja, se morajo sporočati prijateljskim narodom. Potrebno pa je tudi, da stoji na čelu vojske informacijske službe in posebno oddelka proti vojnemu prostozidarstvu. Bratje v generalnem štabu bi morali za vojsko več rekvirirati, krker je potrebno, in tako izzvati med prebivalstvom mežnjo proti vojski in nejevoljo nasproti režimu. Tudi če so skladišča vojske polna, je potrebno, da vojaki občutijo pomanjkanje. Krivda za to mora pasti na vlado in vojaške vodje. S kraljem, ki je že kot prestolonaslednik simpatiziral s prostozidarji, se mora biti v stalnem stiku in ga počasi odlovelati. Komisarjat za vojno proizvodnjo mora biti brezpogojno zaupan zanesljivemu prostozidarju, ki mora skrbeti, da bodo prostozidarji pri razdelitvi surovin in industrijem dobivali največje količine. Dobave in ladijska natovarjanja morajo biti pravočasno od vojaške obveščevalne službe sporočene demokratskim silam, da jih utegnejo pravočasno prestopiti.

Pretrajljive razmere na Siciliji

Kaj so napravili Anglosasi iz nekoč cvetoče dežele

Ženeva, 13. febr. Pod naslovom »Sicilija danes« proučuje angleški tednik »News Statesman and Nations« poročilo nekega angleškega vojaka. Invazija na Sicilijo, pravi med drugim, ni bila za Anglijo zase preizkušnja toliko v vojaškem kakor v političnem pogledu. Politično se je naložila jasno odražala. Hoteli so si pridobiti simpatije »Sicilijancev« in dokazati njim in svetu, da so »atlantska l'istina« in slične demokratske obljube živa resničnost.

Medtem pa so zavezniški popolnoma odkrili, z druge strani pa si Sicilijanci nikakor niso želeli izpremembe, kakor so si predstavljali Angličani ali Američani. Zato so bile zavezniške čete sprejete molče in na povsem drug način, kakor so pričakovale. Tudi AMGOT n. izpolnila pričakovanj, ki so jih gojili, in do oktobra so že začela primanjkovati živila. Danes je že pravilo rena pomanjkljiva prehrana. Že davno je prebivalstvo prinehalo vpraševati, kdaj bodo zavezniški dobavili živila. In namestu tega je prišlo v mest h. kakor na primer v Mesini, do demonstracij stradalnega prebivalstva.

Najtehtnejši dokaz, da zavezniški niso učinkovito premagali prehranjevalne krize, je pretrajljiva pojava prostitucije žensk. Prav tako ni bilo uspešno AMGOT, da bi nudil vsaj minimum socialne oskrbe sivilskemu prebivalstvu. Zdravstvena oskrba pa je čisto popolnoma izpadla.

Končno čitamo v članku, da je vsa organizacija AMGOTa zgrajena na popolnoma napač-

Sovjetske bombe na švedskem ozemlju

Stockholm, 14. febr. Kakor javlja švedski generalni štab, je preiskava o že javljenem odvrgnjenju bomb nad severnosveškim ozemljem pri Haparandi ugotovila, da je bilo odvrgnjen skupno 17 bomb, od tega 8 pri Haparandi, in sicer tako rušilne kakor zažigalne bombe. Koši odvrgnjenih bomb ima jo sovjetske znake.

Kakor javlja TT, bo na podlagi teh ugotovitev švedska vlada vložila primeren protest pri sovjetski vladi.

Stockholm, 14. febr. K stam'm zavezniškim pookusom, da bi iztrgali Finsko iz bloka ob strani Nemčije se borečih z zvezni kov piše »Stockholms Tidning«, da so zapadne velesile kaj enostranske, če izjavljajo, da je Finska izpustila svojo zadnjo »priliko«. Edina prilika, ki je kdaj obstojala, ima neprijetno podobnost z Italijo, to da ni v interesu Finske, da bi izpremenila svojo državo v bojišče med Nemčijo in Sovjetsko Rusijo. K napadom sovjetskega tiska na Finsko pripominja ist. d. s takšno zlagano sovjetsko kritiko ni bilo ničesar pridobljenega.

Kronika

* Četrdesetletnica nemškega trgovinskega letalstva. Nemški tisk se te dni spominja pet in dvajsetletnice, odkar je bila izdana prva nemška trgovinska letalska proga med Berlinom in Weimarjem. Nemška Luftflotte je v tem času postala pomemben čimbenik in se je razvila zlasti potem, ko je prišel v Nemčijo na krmilo Adolf Hitler. Spomladi 1934 je Luftflotte otvorila zračni promet preko Océana, in sicer najprej v Južno Ameriko, l. 1936. pa še v Severno Ameriko. Leto dni pozneje je otvorila tudi progo na Kitajsko in s tem se je začela redna letalska zveza na Blizu in Daljni vzhod. Luftflotte se danes vzdržuje promet s prijateljskimi sosednimi državami, kolikor ni tega preprečila vojna.

* Podaljševanje Goethejeve kolonije. Führer je podelil lekarnarju dr. Konradu Stiehu v Lipskem ob 80letnici lekarnarjevega rojstva Goethejevo kolonijo za umetnost in znanost. Dr. Stieh si je stekel zaslugi kot raziskovalec v farmakološki stroki.

* Rumunška živila za finske otroke. Rumunska vlada bo v prihodnjih dneh poslala na Finsko večjo količino živil za otroke.

* Nakupovalne nakaznice tudi za šolske potrebščine. V Nemčiji uveljavljajo nakupovalne nakaznice tudi za šolske potrebščine, in sicer za zvezke, mape, beležnice, svinčnike, peresa, radirke, tuše, ravnila in tritornike.

* Za podtalnika fašistične stranke je na predlog ministra Cavallinija Mussolini imenoval skvadrista Pizziranija. Njegova naloga bo organizirati delovanje fašistične stranke v Abruciu ter v lazjski provinci.

* Izkop Mutijevega trupla. Dne 18. februarja bodo v Italiji izkopali truplo bivšega tajnika fašistične stranke Ettorea Mutija, ki je bil umorjen od Badogliojevih vojakov.

* Mobilizacijski ukrepi v Belgiji. Ministrski svet belgarske vlade je v zadnjem času razpravljal o mobilizaciji tovornih in osebnih vozil, ki bi jih v primeru potrebe lahko uporabila belgarska vojska.

* Spremenjena imena ulic v Paznu. V sporazumu s pristojnimi oblastmi so bila v Paznu spremenjena imena nekaterih ulic. Tako so na pr. prekrstili dosejdanjo ulico Corso Vittorio Emanuele v Corso Venezia, ter kraljice Helene v Piazza Fiume, ulico prestolonaslednika Umberta v Milano ulico, ulico generala Badoglija pa v Tržaško ulico.

* 22 milijonov švicarskih frankov za emigrante. Ob začetku letošnjega leta so našli v Švici 70.493 beguncev, ki so v zadnjih mesecih prbežali na švicarsko ozemlje. Emigranti seveda pomenijo za Švico hudo obremenitev, kajti švicarski zvezni svet je izdal za podporo prbežilih oseb 22.995.000 švicarskih frankov.

* Velik plen v Cremoni. Republikanska narodna garda je zaplenila v hiši nekoga zida v Cremoni 15.000 m platna, 500 rjuh, 500 bal bombaz, 10.000 m svile in 20 bal drugega blaga. Zaplenjene reči so bile razdeljene med potrebno prebivalstvo.

* Svojo babico je ustrelil. Nekaj 16letni vojenec iz Ramplacha pri Neunkirchenu je hotel preiskusiti flobertovko, ki mu jo je bil nekdo prinesel v popravilo. Nabalal je puško z ostrim nabojem, pri tem pa je tako nepravilno ravnal, da je sprožil petelna ravno trenutku, ko je stopila v sobo njegova babica. Strel je zadell staro in je bila žena na mestu mrtva.

* Nova mladinska knjiga, ki jo bo bralo staro in mlado, izide v začetku marca: »Br-

sonce in Puščica« (Fr. Steuben). Vseokoli napeto dejanje opisuje življenje dveh belih otrok v indijanski puščavi v dobi, ko je bil slavni indijanski junak Tekumze dvajset let star. Knjiga vzgaja mladino k samozavesti in požrtvovalnosti. Prevajena je v mnoge evropske jezike, saj je med najboljimi deli moderne mladinske literature. Slovenska izdaja bo lepo ilustrirana in bo veljala 20 lir, vezana 28 lir. Naročite osebnost ali z dopisnico na naslov: Uprava »Jutra«, Ljubljana, Narodna tiskarna.

* Iz zvezdoslovnih zanimivosti. V članek s tem naslovom »Jutra«, 13. t. m.) se je vrnila brez avtorjeve krivde napaka, ki občno moti smisel. V petem odstavku čitaj prvi stavek takole: V prihodnjem letu bo torej stopil Jupiter v ozvezdje Device itd. (ne pa: V letošnjem marcu...).

Iz Ljubljane

* Nova grobova. Daleč od svojega doma je premislil trgovec in posestnik v Ribnici g. Franc Pirikovič. Zapuščajoč soprogo Albino, hčerko Edo, Metodo in Marino, s sestro Francko ter drugo sorodstvo. Po dolgotrajni in mučni bolezni je umrl sluga Rdečega križa g. Ciril Pibernik. V večnem počitku so rajnika pokopali v nedeljo popoldne na pokopališču pri Sv. Križu.

* Pokopnina naj bo ohranjen blag spomin, užaloščenim svojcem pa izrekamo naše iskreno sožalje.

* Poroka. V nedeljo 13. t. m. sta se poročila v viški cerkvi gđc. Silva Dolenčeva in g. Oskar Trstenjak, poslovodja. Novoporočencema želimo vse sčelo!

* Prebivalstvo se opozarja, da ni dovoljeno pržigati luči (sveče ali oljarice) na grobovih med zatemnitvenim časom. Luči se morajo brezopojno ugasniti čim nastopi čas zatemnitve. Prepoved pržiganja in gorenja luči velja za vsa pokopališča na področju mesta Ljubljane. Vsek prestopke se najstrožje kaznuje.

* Prijatelji in ljubitelji upodabljajo umetnost, ki je postala pozorna na najnovejšo umetniško akad. slikarja Frana Klemenčiča, ki so že nekaj dni razstavljene v izložbi Kosovega salona v prehodu nebotičnika. Naš priljubljeni mošter je minulo poletje ustvaril pet odličnih cvetličnih tihotilij, v vsakem pogledu vrednih posebne pozornosti. Poleg značilnega svojstvenega podajanja, ki prihaja od izraza v pestrem bogastvu barv, se v razstavljenih oljih zrcali globoko poznavanje upodabljalске tehnike. Ogled najnovejših Klemenčičevih cvetličnih tihotilij toplo priporočamo.

* O Matičičevi povesti »Petrinka«. Ki je bila odlikovana z letošnjo Prešernovo nagrado mesta Ljubljane, sodi esejist Božidar Borko »Jutra«, 9. t. m.), da je to »dobra, v plemeniti pomenu besede ljudska knjiga, katere zdrava miselnost nam je potrebna kakor kruh, prav v času, ko se na tolikih straneh čuti moralni razkroj družine... Povest se dogaja v notranjskih hribih in jo odlikujejo mnogi lepi opisi kmečkega življenja, šeg in običajev, tako da jo prebere z užitkom tudi bolj izbirčen in razvijen čitatelj. Pisatelj Ivan Matičič je s »Petrinko« ustvaril delo, ki bo še dolgo živelo. Nagradjena povest je izšla v začetku »Vodnikovih družbe«. Dobite jo z Vodnikovo pratio 1944 vred za L. 25.50 v pisarni Vodnikove družbe, Narodna tiskarna, oziroma v knjigarni Tiskovne zadruge, Sečemburgova 3 in v Učiteljski knjigarni, — Franciškanška 6.

* »Dlakac na vratih rožniške cerkve. Prejeli smo: Kot stalen obiskovalec našega Rožniške se sem tudi jaz vedno zanimal, — kakor gospod, ki je pred dnevi poročal o tem v vašem listu — za starodavne podpise na vratih rožniške cerkve. Pri svojih »raziskovanjih« sem odkril še starejšo letnico kot je »Thuma 1840«, in sicer 1833, 1831, 1816, 1802. Lepo se opazi tudi: I : K : F : F : M : B : V : A Anno 1796 Die 9 A (avgust), nekoliko težje, vendar razločno pa je vrezano »Kaiser — 1682«. Torej ni najstarejša vidna »dlakac« stara 140 let, temveč celih 262 let! Zanimivo, kajne?!

* II. dekliška meščanska šola bo nadaljevala s poukom 15. t. m. ob 8. uri v prostorih meščanske šole v Zg. Šiški. — Upraviteljstvo.

* V počaščenju spomina svojega prijatelja Franceta Majcena, prvega tajnika Mestne hranilnice v Ljubljani, je poklonil g. ravnatelj Pavle Dereani 200 lir Društvu slepcev. Denar je pri blagajni »Jutra«. Pristarna hvala!

* Učite se strojepljenja. Praktično znanje, koristno vsakomur v zasebnem ali javnem poklicu. Novi eno-, dvo- in trimesečni strojepljsni tečaj prične v torek in sredo dne 15. in 16. februarja. Moderna stro-

jepisnica, desetprstna učna metoda. Vpisovanje dnevno. Informacije, prospekte daje: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«, Donobranska 15.

* Ali ste že čuli, da Everest-servis (specialna delavnica) popravlja radio aparate prvotnosti, hitro in po zelo solidnih cenah. Prepričajte se! Everest-servis, Prešernova 44.

* V podporni sklad ubožnih otrok pomožne šole so ob prireditvi božičnice darovali: trg. Bonač 100 lir, Gospodarska zveza 30 kg v blagu in 300 lir gotovine, tov. Hribar Drogotin 28 parov nogavic in 5 volnenih jopk, lekarna dr. Kmet 50 lir, trg. Mayer 100 lir, tov. Potnik Srečko in drug 500 lir, trg. Karel Prelog 200 lir, trg. Sever in drug 100 lir, trg. Schneider & Verovšek 200 lir, trg. Urbanec 50 lir in prazarna »Zika« 30 zavitkov čaja in 10 zavitkov acitrona. — Vsem dobrotnikom se upraviteljstvo naglo zahvaljuje.

Z Gorenjskega

Oberberchelsleiter Otokar Lumbi je umrl. Koroska je zopet izgubila enega izmed svojih borec za stvar velike Nemčije, poroč. »Kärntner Zeitung«. Na vzhodu je po težki bolezni nenadoma umrl višji področni vodja Otokar Lumbi, ki je bil za zasluge v narodnosocialistični stranki odlikovan z zlatim častnim znakom. Pokojnik si je pridobil velike zasluge za narodnosocialistično gibanje v Lavantinski dolini in ga je zato minister dr. Goebbels pozval v propagandno ministrstvo. Zadnje čase je služboval na ukrajinskem ozemlju.

Smrt na bojišču. Dne 23. decembra l. l. je padel na bojišču 32letni Rudolf Podobnik iz Zelenke Kaplje. — 18. novembra lani je svinčenka pretrgala mlj življenja prostovoljca na vzhodnem bojišču 20letnemu Titu Gostenčniku iz Lavantinske doline. — Na zapadu je padel v zračni bitki 21letni inž. Franc Gregorič, pilot v nekem letalskem krdu.

Žalna svečanost za brigadnega vodjo Kutschero. V nedeljo, 13. februarja bo v mestni hiši v Celovcu spominska žalna svečanost za pokojnega nadomestnega guvernerja Koroske Fr. Kutschero. Prireditelj bo ob 15. popoldne ter se bo udeležil guvernerjev predstavnikov oblasti in civilnega prebivalstva.

Vojna botanika. Ljudska izobraževalnica v Celovcu je priredila pretekli dni predavanje o vlogi botanike v vojni. Predaval je prof. Feliks Wieder z univerze v Gradcu, in sicer je govoril o pomenu sedanje vojne za rastlinstvo ter o vlogi rastline, ki daje sirovine za vojne potrebe.

Potrčni sunek na Koroskem. V petek ob 7.35 so občutli v Himmelsbergu na Koroskem potresni sunek, ki je trajal 4 do 5 sekund. Potresni sunek so zaznali tudi v Celovcu in Beljaku, kjer so ga občutili v smeri od juga proti severu. Strokovnjaki sodijo, da gre za potresni sunek tektonskega značaja.

S štajerskega

Sestanek obrtnikov. Pred dnevi je bil na delovno-političnem uradu v Celju sestanek obrtnikov oblačilne stroke iz vseh štirih krajevnih skupin. Govoril je oddelekovni vodja Turnšek o gospodarskem pomenu popravilnih del in o delovni sili v obrti. O drugih aktualnih vprašanjih sta govorila potem še vodja gospodarske urada Wagner in inž. Baumgartner.

Vodstvo ženske krajevske skupine v Zlatolju na Dravskem polju je prevzela Albertina Dimnikova. Takoj po prevzemu svoje dolžnosti je bil prvi delovni razgovor.

Koncert za žimsko pomoč v Celju. V Nemškem domu v Celju je bil nedavno koncert za žimsko pomoč. Igrala je godba Hitlerjeve mladine pod vodstvom Kurta Jessarja. Najprej je povzel besedo stabi vodja Mertelich in pozdravil navzoče, med njimi okroglega vodjo Dorfmeisterja in njegove sodelavce. Že ob začetku koncerta je bilo zbranih 97.000 mark. Zaradi navdušenja ob igranju stare koroske 87. celjskega polka pa se je vsota povzpela na 106.000 mark.

Tri prste je izgubil 60letni delavec na žagi Franc Kovačič iz Maribora, ki je z desnico zašel v cirkularko, pri čemer mu je rezilo odrezalo tri prste. Ponesrečenec je bil prejeljan v mariborsko bolnišnico.

Nesreče in nezgode. Obratovodja M. ha Mulec iz Maribora si je zlomil desno roko. — 69letna vinčarjeva žena Jožica Jurgova je pri delu tako nesrečno padla na tla, da si je zlomila obe roki. — Po stoječih je

padla in si razbila pogačico na kolenu 21letna služkinja Marija Bratec iz Maribora. — 63letnemu Janezu Korenčaku je kazeniti drobec s takšno silo priletel v oko, da je dobil hudo poškodb. Vsi ponesrečenci se zdravijo v mariborski bolnišnici.

Iz Trsta

Umrli so dne 8. februarja v Trstu 73letna Virginija Ferluga, 17letni Angel Pernič, 71letna Elizabeta Mrak & 72letni Miklavž Adronia, 57letni Stefan Filipi, 58letna Marija Močuk, 93letna Josipina Nedok-Slilar in 86letna Olivija Gayer.

Ljudsko gibanje. Dne 8. februarja je bilo v Trstu 9 rojstev, 17 smrtnih primerov in 2 poroki.

Kopraka slikarja razstavlja v Trstu. V tržaški Umetnostni galeriji sta razstavila svoje slike kopraka umetnika Hočevar in dr. Stradi. Njuno razstavo je posetil tudi tržaški župan Pagnin, ki se je mudil v razstavnih prostorih skoraj eno uro.

Z Opčin. Policijska ura na Opčinah je bila po odredbi krajevnega nemškega vojaškega poveljstva izenačena z mestno. Z veljavnostjo od 15. februarja morajo imeti vsi prebivalci Opčin, Ban in Trebč poleg osebne izkaznice še posebno prepoznavno izkaznico, izdano ob občinskega zastopstva in opremljeno s podatki o rojstvu, poklicu in bivalisti.

Lep uspeh Cirianijevega kvarteta v tržaškem radiu. Odlični godalnik kvartet Ciriani je z lepim uspehom izvajal v tržaškem radiu izbrane Mozartove, Beethovneve in Debussyjeve skladbe.

Železničar umri v izvrševanju službene dolžnosti. 54letni železničar Nikolaj Jarosaj iz Beneventa je umrl v izvrševanju svoje službene dolžnosti. Njegovo truplo so prepeljali v tržaško bolnišnico mrtvašnico.

Nepojasnjena smrt. V ulici Nizza v Trstu je našel prošlo sredo zvečer nekdo na tleh mrtvega moškega z ranami na glavi in na nogi. Mrtvec je imel pri sebi papirje, iz katerih je bilo razvidno, kako se piše in kje stanuje. Zdravniška preiskava je dognala, da je moškega najbrže zadela srčna kap.

Dvoječki. Tržaški prefekt je izročil Brunu Moru nagrado 700 lir ob rojstvu sinov dvojčkov.

Vsak črna nezgoda. 40letni Tih Furkin iz Reke se je ponesrečil v tržaškem pristaniku med delom na ribiškem motornem čolnu. Poškodovan si je desno, 15letni Tih Baroni iz ulice Minn na veter 23 je našel med igro nek naboj, s katerim se je nekaj časa igral. Naboj pa se je razpočil in je ranil dečka na desnici in levi nogi.

Vilom v tržaško gostilno. V neko gostilno v ulici st. Katarine v Trstu so neznan storilec vlivali ter odnesli iz shrambe nekaj masla, olja, več konzerv in obleke. Škola je precejšnja, o vlivalcu pa ni nobenega sledu.

Iz Gorice

Prepovedano predelovanje mesa. Goriške oblasti objavljajo, da je strogo prepovedano prekajevati meso zaklanih živali. Meso je treba takoj izročiti v prodajo, nikakor pa se ne sme predelovati v klobase in salame.

Smrt na ulici. V goriški ulici Alfieri je policajska patrula ustavila moža, ki se je nekam čudno vedel. Ker se na praznik ni ustavil, temveč je začel bežati, je patrula uporabila orožje in zadela moškega v hrbet. Zmadi strela je iztrgaval in umrl. Ker ni imel pri sebi nobenih listin, niso mogli ugotoviti njegove istovetnosti.

Prijeti štopalet. V goriški okolici so varnostni organi prijeli 12 oseb, ki so tihotapile moko, riž, slanino in meso. Eden izmed tihotapev je bil ovržen v zapor, ker se je pri aretaciji skušal upreti.

Iz Hrvatske

Utrjevala obala Dalmacije. Nemški vojni poročevalci Gerhard Emskötter je imel zadnji čas priliko ogledati si obalo vzhodne Jadrana in poročati, da je vse dalmatinsko nabrežje utrjeno, pri čemer so bila porabljena izkustva, ki so se jih Nemci pridobili na Norveškem ter ob Atlantiku. Milo žimsko podnebeje je omogočilo, da so se utrjevalna dela ob dalmatinski obali nadaljevala skoro nepretrgoma. Največje težave je povzročalo razstreljevanje skal, ker so morali vojaki Todtove organizacije večkrat vsekati zaklonišča v žive skale. Vse te postojanke so sedaj trdno izgrajene in opremljene za obrambo ter so v njih na mnogih mestih nameščeni topovi, ki jih je nemška vojska zaplenila besedolomni badoljevskim vojakom.

ko so bila na Slovenskem zapovrstjo slaba, suha leta, a Evropa je bila izpraznjena od vojn. V tem času se je preprost človek zopet zatekel k svojim prastarim izročilom, da bi se obvaroval kuge, te skozi tisočletja neločljive sestre vojne in lakote. Pisce obravnava s tem v zvezi nastajajoče obredje zaoravanja, ki v obliki svojih oblik prihaja od starosti in pomembnosti naše tradicije, saj so se v njem pokazali prastari elementi ljudskega verovanja.

Zadnja razprava v tem zvezu je iz peresa dr. Radoslava Hrovatina in se imenuje »Glasbene prvne slovenskih ljudskih napevov«. Je to slovenska obdelava avtorjeve češke disertacije za dosego doktorata iz glasbene vede. Razprava ima prvenstveno metodološki značaj, elef na proučevanje slovenskega glasbenega folklorja in razčlenja posamezne zapise naših narodnih napevov, med njimi nekatere pri nas malo znane zapise, kakor so zbrani v zbirki češkega slikarja in muzikologa L. Kube. Pisce pa s temi znanstvenimi temelji argumentativni formalnimi razčlenitvami dokazuje na materialu slovenskih ljudskih napevov tudi podobno tezo, da se glasbena tema izpreminja po posameznih lastnostih družbene plasti, v kateri je napev nastal. Spis dr. Hrovatina je lep doselek sicer skromni slovenski muzikološki literaturi, ki jo pisec — v kolikor se tiče slovenskih narodnih napevov — tudi uporablja in citira. (Ker pisec dosledno rabi glasbeni pojem tema, ki je grškega izvora, v prvotnem srednjem spolu, kar delajo tudi nekateri drugi naši glasbeni pisarji, naj opozorimo, da Slovenski pravopis docela v duhu našega jezika pozna samo žensko obliko teme, saj pri nas tudi besedo drama nihče več ne rabi v srednjem spolu, medtem ko je na primer v nemščini in češčini »hranila« izvirni srednji spol.) — Zvezek zaključuje dva kratka doneska: Ivana Šalija »Slovenski prgovori in reki o vremenih letin in poljedelstvu« in Viktorja Stešeka »Kljudske«.

Tako je XVI. letnik »Etnologa« posvečen v glavnem slovenski narodni pesmi, kar — morda nehoti — ustrezno potrebi današ-

Beleznica

KOLENDAR

Torek, 15. februarja: Fastin in Jovita, DANASNJE PRIHEDITVE
Kino Matica: Noč zmešnjave.
Kino Sloga: Velika nogometna igra.
Kino Union: Jurista v zakonu.

DEZURNE LEKARNE

Daneš: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1, Bahovec, Kongresni trg 12, Nada Komotar, Vič — Tržaška cesta.

ZATEMNITEV

je strogo obvezna od 18. do 6. ure!

DRŽAVNO GLEDALIŠČE

DRAMA

Torek, 15. februarja ob 16.: Matura. Red B. Sreda, 16. februarja ob 16.: Namisljeni bolnik. Premiera. Red Prvi.
Četrtek, 17. februarja ob 16.: Namisljeni bolnik. Red Četrtek.

V sporedu letošnje dramske sezone bo zastopal Moliere s tridejansko komedijo »Namisljeni bolnik«. To delo je pogosto igrano in ima za glavnega junaka namisljenega bolnika. Vloga spada med pomembne igralske naloge komične stroke. Igrali bodo: Argana, namisljenega bolnika — J. Kovič, Belino, njegovo drugo ženo — Gabrijelečeva, Angeliko, hčer Arganova, Članta, ljubico — Verdonkova, Beralda, Arganova brata — Sever, Članta, Angelikinega ljubimca — Verdonk, Diaforusa, zdravnika — Peček, Tomaža Diaforusa, njegovega sina, zaljubljenega v Angeliko — Nakerst, Purgona, Arganova zdravnika — Gorinšek, Fleuranta, lekarnarja — Raztresen, Bonnefola, notarja — Blaž, Toinetto, služkinjo — Kraljeva, Luissono, mlajši hčer Arganova, sestro Angelikino — Svetlova, Režiser: J. Kovič.

OPERA

Sreda, 16. februarja ob 16.: Melodije srca. Red Sreda.
Četrtek, 17. februarja ob 16.: Princesa in kmet. Mladinska opereta. Izven, Cene od 28 lir navzdol.

E. d'Albert: »Mrtve oči«. Opera s prologom po pesnitvi H. Heineza Ewersa in M. Henryaca. Prevajal: N. Stritof. Pastir — Banovec, kosci — M. Dolničar, pastirček — Barščeva, Arceus — Janko, Myrtocle — Heybalova, Aurelius Galba — Dolničar, Arsinoc — Poljanarjeva, Marija iz Magdale — Golobova, Ktesiphar — M. Sancin, Rebecca — Poličeva, Ruth — Španova, Esther — Ramšakova, Sarah — Škerjančeva, bolna žena — Mauserjeva. — Dirigent: S. Hubad. Načrti kostumov: J. Vilfanova.

Premiera Foersterjevega »Gorenjskega slavčaka«. To slovensko delo je najbolj znano in največkrat izved vseh na sporedu. Dejanje se godi za časa francoske okupacije v naših krajih in osvaja s svojo prisrčnostjo in naivnostjo. Glasba je melodijna in se opira deloma na domače folklorne motive. V novi uprizoritvi bo dejanje nekoliko dopolnjeno s plesom, kar mu bo dalo večjo razgibanost in pestrost. V glavnih vlogah: Poljanarjeva, Lipušček, Janko, Betetto, Banovec, Kržetova. Dirigent: Samo Hubad; režiser: E. Frelih. Koreograf: inž. P. Golovin.

Oddajniška skupina Jadransko Primorje RADIO LJUBLJANA

TOREK, 15. FEBRUARIJA

7.00—7.10: Poročila v nemščini. 7.10 do 9.00: Jutranji pozdrav; vmes od 7.30 do 7.40: poročila v slovnščini. 9.00—9.10: Poročila v nemščini. 9.10—9.20: Korosčica, pregled sporeda (slov. in nem.), nato korosčica. 12.00—12.30: Opoldanski koncert. 12.30—12.45: Poročila v nemščini in slovnščini. 12.45—14.00: Koncert za odhiti; igra Radijski orkester; dirigent D. M. Sijane. 14.00—15.00: Vsakemu nekaj. 17.00 do 17.15: Poročila v nemščini in slovnščini. 17.15—18.00: Dasi znano ni zelo, gotovo za mnimbo bo! 18.45—19.00: Zdravniško predavanje. — Dr. France Debevec: Človek kot duh in snov. 19.00—19.30: Slovenska ljudska odlaja. 19.30—19.45: Poročila v slovnščini, pregled sporeda. 19.45—20.00: Glasbena medigra. 20.00—20.15: Poročila v nemščini. 20.15—21.00: Slavnj glasovi. 21.00 do 22.00: Dunaj pozdravlja Ljubljano. 22.00—22.10: Poročila v nemščini. 22.10 do 22.30: Nekaj napevov za lahkno noč.

njega človeka, ki se zopet vrača h koreninam ljudskega bitja in žitja, da se tam naslaka silo za veliko moralno in kulturno krizo človeštva.

Uspešen nastop Janje Bankart-Sterletove

Po tolikih predstavah »Melodij srca« ni več dvoma, da si je Gregorjeva nova opereta pridobila občinstvo in postala za sedaj najuspešnejša slovenska opereta. K uspehu so ji pripomogli poleg odlične opreme in dobro izbrane zasedbe nekateri učinkoviti glasbeni »slagerji«, ki postajajo počasi popularni, kar je zmeraj znak operetnega uspeha.

Nedeljska predstava »Melodij srca« je bila posebno zanimiva zaradi nastopa ge. Janje Bankart-Sterletove v glavni ženski vlogi Silve Mirtičeve. Mlada pevka je debutirala že pred leti, vendar se je odtepel pevski in igralski smotro »zpopolnjevala in absolvirala glasbeno akademijo, kjer je imela v rektoriju Betetu skrbnega pevkega učitelja. Tako so se v sedanjem nastopu — pevkem prvem nastopu v večji vlogi — pokazali očitni uspehi njene umetniške rasti in tehnične »zpopolnjevanja«. Če uvažujemo, da je v vlogi Silve Mirtičeve nastopila zaradi trenutnega položaja v gledališču prej, kakor je nameravala, s čimer so se ji skrajšale možnosti novih skušenj in izpolnitve, tedaj je treba kronistično zabeležiti, da se je ga. Janja Bankart-Sterletova uveljavila prav uspešno in pokazala, da dobi za njo naše gledališče priklupno in uporabno sodelavko. Razpolaga z dobro solanino, čistim, zlasti v višjih legah predromnim glasom in tudi v igralskem pogledu je znatno napredovala. Po pravici si lahko obetamo od nje še marsikaj nadaljnji in še večji uspeh. Občinstvo je gospo Bankart-Sterletovo nagradilo s prstnim aplavzom. Prejela je tudi številne šopke. — Po več ge. Bankartove je nastopil namesto Čudna Barčar Sancia v vlogi tenorja Marijana Barliča. S svojo elegantno pojavo in igro je pripomogel k uspehu mikavne predstave, ki je potekla v razprodanem gledališču.

KULTURNI PREGLED

Šestnajsti letnik »Etnologa«

Nadaljujoč častljivo tradicijo slovenskih etnografskih zapiskov in proučevanj, tvori »Etnolog« že šestnajsti let znanstveno središče domačega narodopisja. Tudi v sedanjih razmerah je ta časopis ostal med rednimi revijalnimi predstavami slovenske znanosti. Pravkar izšli XVI. letnik glasila Etnografskega muzeja v Ljubljani je uredil dr. Rajko Ložar; 84 strani obsega oči zvezek, da je celoten letnik res ni bogat po obsegu, kar je umljivo glede na vojne razmere in naš sedanji kulturni krog, vendar je tehten po vsebini.

Na prvem mestu priložuje razpravo dr. Sergija Vilfana »Pravni motivi v slovenskih narodnih pripovedkah in pripovednih pesmih«. Pisce je vsaj za svojo stroko storil to, kar bi želeli še za druge stroke: na ne posebno preglednem in znanstveno še vedno premalo obdelanem področju našega narodnega blaga si je kot pravni teoretik in zgodovinar ogledal pripovedke in narodno epsko pesem, da bi dognal, kaj nam povedo njihovi pravni motivi. Pred Vilfanom se je razgledal po Strekviški zbirki pokojni pravni zgodovinar Metod Dolenc, vendar se zdaleč ni izčrpal zanimive stvarine; odkar je dr. Ivan Grafenauer s svojimi razpravami o naši narodni pesmi pokazal novo metodo in z nje uporabo nove, presenetljive izsledke, so se tudi pravni proučevalci narodnega blaga odprle nove možnosti. In dr. Sergij Vilfan se oklepa prav te metode, ki sišče zveze pesniškega motiva s kulturnimi razmerami okolja.

V prvem poglavju svoje razprave obravnava pisec motiva, ki so v zvezi z državnim in družabnim ustrojem. Spritno državnega položaja Slovencev v daljni preteklosti ni bile pričakovati, da bo v narodnih pripovedkah in pesmih kaj prida gradiva o državi in njenem ustroju. Medtem ko so predstave o najstarejši državni organizaciji pomešane z mitologijo, se pojavljajo novejšje šele v ciklusu pesniških motivov o kralju Matjažu, od kajkavcev posneti oseb-

nosti, ki je postala osrednja oseba slovenskega pesniškega izročila o državi in njenem vodstvu. Kralj Matjaž je postal lik idealnega vladarja, kakor si ga predstavlja

